

Dosarul nr. 2ra-853/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Taisiei Rurac cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, casată integral hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind îndreptată față de un subiect pasiv necorespunzător

constată:

La 24 noiembrie 2016, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Taisiei Rurac cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 decembrie 2006, între SRL „Chișinău - Gaz” și Taisia Rurac a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic nr. 19567, potrivit căruia SRL „Chișinău - Gaz” în calitate de furnizor s-a obligat să furnizeze pârâtei gazele naturale la locul de consum amplasat în XXXXX.

Prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 513 din 12 martie 2013 cu privire la modificarea condițiilor la licența SA „Moldovagaz”, activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate în mun. Chișinău din

1 ianuarie 2013 este transmisă de la titularul de licență SRL „Chișinău - Gaz” titularului de licență pentru același gen de activitate – SA „Moldovagaz”.

Reieșind din aceasta și în conformitate cu prevederile art. 566 Cod civil, a menționat că, începând cu 1 ianuarie 2013, SA „Moldovagaz” a devenit succesor al drepturilor și obligațiilor contractuale ale SRL „Chișinău - Gaz” față de consumatorii de gaze naturale din mun. Chișinău.

A precizat că potrivit datelor din Registrul de stat al populației, Taisia Rurac este înregistrată la domiciliul în Republica Moldova pe adresa XXXXX.

În calitate de furnizor de gaze naturale, SA „Moldovagaz”, în perioada anilor 2013 - 2014, a livrat la locul de consum menționat gaze naturale conform condițiilor stipulate în contract, executându-și astfel obligațiile sale integral, cu bună-credință.

A evidențiat că în urma verificării locului de consum din XXXXX, s-a constatat încălcarea clauzelor contractuale, prin conectare ilicită la rețeaua de gaze naturale a aparatelor de utilizare fără evidența consumului de gaze naturale, prin intermediul unei țevi instalate în peretele casei până la echipamentul de măsurare.

Prin decizia nr. 18 din 20 noiembrie 2014, SA „Moldovagaz”, călăuzindu-se de prevederile pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, a dispus efectuarea calculului consumului de gaze naturale, la locul de consum amplasat în XXXXX, conform sistemului paușal, pentru o perioadă de 12 luni.

Astfel, în baza deciziei menționate, consumatorului i-a fost calculată datoria în sumă de 68215,43 de lei.

A menționat că până în prezent consumatorul nu a achitat datoria expusă spre plată, nu a contestat decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 20 noiembrie 2014 și nici factura de plată care se prezintă lunar de către furnizor consumatorului.

Existența datoriei și quantumul acesteia se confirmă prin facturile de plată și extrasul din contul personal al consumatorului.

În vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, în adresa pârâtei a fost expediată pretenția, care a fost lăsată fără răspuns și executare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 513, 514, 572 alin. (2), 602, 617 alin. (2), 668 Cod civil, art. 5, 6, 7, 38, 94, 166-168 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtei Taisia Rurac în beneficiul SA „Moldovagaz” a datoriei în sumă de 68221,88 de lei și a taxei de stat în sumă de 2046,66 de lei achitată la înaintarea acțiunii.

Prin hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la Taisia Rurac în beneficiul SA „Moldovagaz” suma de 68221,88 de lei cu titlu de datorie și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 2046,66 de lei, cheltuieli pentru serviciile registru în mărime de 60 de lei și pentru citare publică în mărime de 160 de lei, iar în total suma de 70488,54 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Taisia Rurac și casată hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Liuba Dragoș.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de SA „Moldovagaz”, casată integral hotărârea primei instanțe și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind îndreptată față de un subiect pasiv necorespunzător.

La 12 martie 2019, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii și încasare a cheltuielilor de judecată care se compun din taxa de stat în sumă de 2046,66 de lei achitată la depunerea acțiunii în prima instanță, cheltuieli de citare publică în sumă de 220 de lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 1534,99 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs în sumă de 1023,33 de lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerându-le neîntemeiate, astfel că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fiind dată o interpretare eronată atât motivelor de fapt, cât și a normelor de drept material aplicabile.

A precizat că obiectul litigiului este încasarea datoriei formate în baza deciziei nr. 18 din 20 noiembrie 2014 pentru încălcarea clauzelor contractuale, emisă de furnizorul de gaze naturale pe numele consumatorului Taisia Rurac, care este în vigoare nefiind contestată de către ultima.

Consumatorul Taisia Rurac nu s-a conformat prevederilor legislației în vigoare și anume pct. 33 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, care stipulează că consumatorul final, parte a unui contract de furnizare a gazelor naturale, care a înstrăinat un imobil, care constituie obiectul contractului de furnizare a gazelor naturale, este obligat să achite integral plata și datoriile pentru gazele naturale consumate și penalități, dacă sunt prevăzute în contract și să rezilieze contractul de furnizare a gazelor naturale pentru locul de consum respectiv.

Având în vedere prevederile pct. 129⁴ din Regulamentul menționat, a indicat că, deși intimata a aflat cu întârziere despre actele existente menționate anterior, nu le-a contestat în modul prevăzut de legislația în vigoare, iar argumentele aduse de reprezentantul său s-au redus doar la fraza că „totul s-a făcut special” și că „contestarea actelor este un drept”, fără a fi administrată vreo probă.

Reieșind din prevederile art. 118 și 239 CPC, a precizat că SA „Moldovagaz” în prima instanță a administrat toate probele necesare care ar demonstra pretențiile sale, principala probă fiind decizia nr. 18 din 20 noiembrie 2014 emisă pe numele Taisiei Rurac, cât și factura de plată emisă în adresa consumatorului.

A reiterat că decizia comisiei, calculul efectuat pe sistemul paușal și factura de plată, luând în considerare exigențele Legii contenciosului administrativ nr. 793

din 20 februarie 2000, nu au fost contestate de consumator până în prezent, expirând termenii legali prevăzuți în acest sens.

Totodată, atât prima instanță, cât și instanța de apel au dat o apreciere critică mai multor acte prezentate de intimată care nu urmau a fi examinate în cadrul procesului dat, iar Curtea de Apel Chișinău s-a expus și în privința legalității atragerii Taisiei Rurac ca parte în proces.

Prin acțiunile sale instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat prevederile art. 240 CPC și au depășit atribuțiile sale.

La 7 mai 2019, Taisia Rurac, reprezentată de avocatul Olga Bogaci a depus referință la recursul declarat de SA „Moldovagaz”, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil sau respingerea acestuia cu menținerea în vigoare fără modificări a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 martie 2019 împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, SA „Moldovagaz” înaintând prezenta acțiune în judecată împotriva Taisiei Rurac a solicitat încasarea datoriei în sumă de 68221,88 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la Taisia Rurac în beneficiul SA „Moldovagaz” suma de 68221,88 de lei cu titlu de datorie și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 2046,66 de lei, cheltuieli pentru serviciile registru în mărime de 60 de lei și pentru citare publică în mărime de 160 de lei, iar în total suma de 70488,54 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Taisia Rurac și castă hotărârea 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Liuba Dragoș.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către SA „Moldovagaz”, instanța de apel l-a admis și, casând hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a emis o nouă hotărâre prin care a respins acțiunea ca fiind îndreptată față de un subiect pasiv necorespunzător.

Instanța de recurs, verificând temeinicia deciziei contestate cu recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum și normelor de drept.

Astfel, materialele cauzei atestă că la data de 31 octombrie 2014, în urma verificării de către operatorul de rețea – SRL „Chișinău-Gaz” a locului de consum din XXXXX, s-a constatat încălcarea clauzelor contractului nr. 19567 de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic, încheiat între SRL „Chișinău-Gaz” și Taisia Rurac, prin conectare ilicită la rețeaua de gaze naturale a aparatelor de utilizare fără evidența consumului de gaze naturale, prin intermediul unei țevi instalate în peretele casei până la echipamentul de măsurare, fiind întocmit în acest sens actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale (f. d. 68).

Tot din actele cauzei rezultă că prin decizia din 20 noiembrie 2014 SA „Moldovagaz”, în temeiul prevederilor pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, a dispus efectuarea calcului consumului de gaze naturale la locul de consum amplasat în XXXXX, conform sistemului paușal, pentru o perioadă de 12 luni. Astfel, în baza deciziei nr. 18 din 20 noiembrie 2014 consumatorului Taisia Rurac i-a fost calculată datoria în sumă de 68 215,43 de lei (f. d. 74-75).

Instanța de apel a reținut că atât în procesele-verbale ale ședinței grupului de lucru cu privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate din 12 noiembrie 2014 și din 19 noiembrie 2014, cât și în actul de constatare a încălcării clauzelor contractuale, în calitate de consumator al gazelor naturale la locul de consum XXXXX, a fost indicată familia Dragoș, precum și faptul că la întocmirea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 31 octombrie 2014 a participat un reprezentant al familiei Dragoș, care locuia în imobilul dat. Astfel, instanța a conchis că la data efectuării controlului echipamentului de măsurare la consumatorul final din XXXXX, Taisia Rurac nu mai era proprietara imobilului respectiv, prin urmare acțiunea SA „Moldovagaz” fiind îndreptată împotriva unui pârât necorespunzător.

Colegiul consideră că o atare rezolvare, însă, este una greșită, și asta deoarece, la caz, obiectul acțiunii formulate de către SA „Moldovagaz” îl constituie obligarea consumatorului final la plata datoriei pentru consumul de gaze naturale în temeiul art. 514 Cod civil în vigoare până la 1 martie 2019, și anume a sumelor calculate în urma constatării încălcării clauzelor contractuale, prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni (31 octombrie 2013 – 31 octombrie 2014).

Este important de notat că prezenta acțiune de încasare a datoriei, derivă din fapta ilicită a consumatorului Taisia Rurac la locul de consum din XXXXX, constatată de către SA „Moldovagaz” prin decizia nr. 18 din 20 noiembrie 2014.

De altfel, decizia menționată a fost adoptată având la bază procesul-verbal nr. 24 din 19 noiembrie 2014 al ședinței grupului de lucru cu privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorul final, prin care s-a constatat că imobilul din XXXXX a fost procurat de Liuba Dragoș la licitație în 2013 și aceasta a putut intra în posesie numai în februarie 2014.

Actele respective, însă, nu au fost contestate de către Taisia Rurac, fiind în vigoare până în prezent, prin urmare producând efecte juridice.

Distinct de cele menționate, este evident că, prin decizia din 16 ianuarie 2019, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că acțiunea a fost îndreptată împotriva unui pârât necorespunzător, respingând-o, or, în virtutea caracterului devolutiv al apelului, era obligată să se expună pe marginea pretențiilor invocate de SA „Moldovagaz”.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel neîntemeiat a constatat că acțiunea este înaintată față de un subiect pasiv necorespunzător, nu a examinat și nu s-a expus asupra fondului cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Or, eroarea judiciară a instanței de apel nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Se casează integral decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Taisiei Rurac cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului în fond, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Oleg Sternioală

judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh

Ala Cobăneanu